

Tárgy: megbízás írásba foglalásának elmulasztása

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: 2024. F. 114/28.

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa **dr. [...]** budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a 2024. október 21. napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi

f e g y e l m i   h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd **1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget** követett, ezért

í r á s b e l i   m e g r o v á s

fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 80.000.-Ft, azaz Nyolcvanezer forint átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlájára.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

S. L.-né bejelentése szerint S.R.F. terhelt ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban védőként kirendelésre került az eljárás alá vont ügyvéd, azonban a kirendelt védői tevékenysége során megbízási díjra tartott igényt a bejelentőtől, amelyet több részletben a bejelentő időközben meg is fizetett részére. A bejelentés szerint a bejelentő csak utólag tudta meg, hogy a kirendelt védő az állam által előlegezett díjon felül külön díjra nem tarthat igényt. A bejelentésben a bejelentő sérelmezte, hogy nem fizette vissza az eljárás alá vont ügyvéd a részére megfizetett megbízási díjat.

A BÜK vezető fegyelmi biztosa az eljárás alá vont ügyvéddel szemben előzetes vizsgálatot rendelt el.

A fegyelmi biztos fegyelmi eljárást kezdeményező határozattal fegyelmi eljárást kezdeményezett az eljárás alá vont ügyvéddel szemben, amely határozat szerint magatartásával megsértette az Üttv. 1. § (1) és (3) bekezdését, a 29. § (1) bekezdését, 30. § (1) bekezdését, a 36. § (4) és (8) bekezdését és az ÜESZ 6.1., 6.5. pontjában írott rendelkezést, amellyel 2 rb. szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A megállapított tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvédet a Magyar Ügyvédi Kamara jelölte ki védőként, majd a nyomozóhatóság rendelte ki védőként a bejelentő fiának, S.R.F. terhelt védőjeként az ellene a Rendőrkapitányság előtt folyamatban levő büntetőügyben. A kirendelést követően a bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd között (szóban) megbízási szerződés jött létre.

A megbízási szerződés írásba foglalására nem került sor, azonban 2023. április 19. napján meghatalmazást írt alá a bejelentő, amelyben meghatalmazta az eljárás alá vont ügyvédet a fia, S.R.F. védelmének ellátására. A bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd – írásban megkötött megbízási szerződés hiányában - a megbízási díjban (írásban) nem állapodtak meg.

A bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd egymással üzenetváltásokkal is kommunikáltak, így az eljárás alá vont ügyvéd két alkalommal SMS üzenetet küldött a bejelentő részére, amelyben 2023. április 19. napján 150.000 Ft-ot, majd 2023. április 27-én további 600.000 Ft-ot kért azzal, hogy azt a bejelentő hozza magával az ügyvédi irodába.

A bejelentő összesen 450.000,- Ft összeget fizetett meg az eljárás alá vont ügyvéd részére.

A bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd 2023. május hónapban üzenetváltás formájában egyeztettek a megbízás megszűnésével összefüggő elszámolásról.

A bejelentő 2023. augusztus 16. napján kelt levélben kérte az eljárás alá vont ügyvédet, hogy fizesse vissza a részére megfizetett megbízási díjat, mert a bejelentő felszólító levelében kifejtett álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvédet, mint kirendelt védőt a kirendelt védői díjon felül további díj (megbízási díj) nem illette meg.

Az eljárás alá vont ügyvéd 2024. október 21. napján banki befizetés útján visszafizetett 450.000,- Ft megbízási díjat a bejelentő részére.

A Fegyelmi Tanács rögzíti, hogy a tényállást mérlegeléssel állapította meg, mivel a bizonyítékok egymással összevetésre kerültek és a rendelkezésre álló bizonyítékok a fenti tényállás megállapítására vezettek.

Az eljárás alá vont ügyvéd nyilatkozata:

Az eljárás alá vont ügyvéd már a vizsgálati szakaszban írásbeli védekezést terjesztett elő, melyben előadta, hogy az ügyben nem kirendelt védőként vett részt, hanem meghatalmazottként.

Előadta, hogy a megbízási díj teljeskörű megfizetésére nem került sor. Amikor a megbízás megszüntetésére sor került, a bejelentő felé egy óradíj elszámolást küldött meg, amely alapján nem óhajtott részére megbízási díjat visszafizetni.

Az eljárás alá vont ügyvéd a védekezését fenntartotta, de a tárgyaláson a felelősségét elismerte abban, hogy nem került aláírásra a megbízási szerződés mindkét fél részéről, és abban is, hogy a meghatalmazását nem elektronikusan, hanem papír alapon nyújtotta be a nyomozóhatóságnak, így annak tényleges benyújtását igazolni nem tudta utólag.

Állította, hogy a BV Intézet felé a meghatalmazását benyújtotta.

A bejelentő nyilatkozata:

A bejelentő meghallgatására sor került, aki a bejelentésében foglaltakat személyes előadásaként fenntartotta és arra hivatkozott, hogy ő nem tudta, hogy mi a különbség a kirendelt és a meghatalmazott védő között, továbbá azt sem tudta, hogy a kirendelt védőnek nem kell fizetnie, ezért amikor az eljárás alá vont ügyvéd pénzt kért, akkor ő ezt kifizette.

Arra a kifejezett kérdésre, hogy emlékszik-e meghatalmazás aláírására, úgy nyilatkozott, hogy „most az sem rémlik, hogy konkrétan ügyvédi meghatalmazást írtam volna alá.”

Az eljárás iratai között elfekszik az az üzenet (2023.05.23. napján), amelyet az eljárás alá vont ügyvéd írt a bejelentőnek, miszerint „*Kedves Mária, a R. büntető ügyéhez kapcsolódó ügyvédi tevékenységről készült részletes kimutatás szerint közel 50 munkaórát foglalkoztam az ügyvel (...) Tekintettel arra, hogy a megbízás idő előtt megszűnt (...), így az ügyre fordított idő óra díjas alapon tud elszámolásra kerülni.*”

Az eljárás iratai között található az az üzenet, amelyet a bejelentő írt az eljárás alá vont ügyvédnek, miszerint: „*Tisztelt Ügyvédnő Nem kívántuk felmondani az Önnek kötött megállapodást*”

Az iratok között fellelhető S.L.-né által 2023.04.19. napján aláírt és az eljárás alá vont ügyvéd részére adott ügyvédi meghatalmazás a bejelentő fia, S.R.F. ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban védelem ellátására, mely meghatalmazás alapja semmi más nem lehet, mint ügyvédi megbízás (más kérdés, hogy ez utóbbi írásba foglalására nem került sor).

A Fegyelmi Tanács többszöri megkeresésére a rendőrség válaszolt, miszerint az eljárás alá vont ügyvéd kirendelt védőként került az eljárásba és nem meghatalmazott védőként vett abban részt.

Utóbb a meghatalmazott védő 2023.06.23. napján csatolt az ügyben meghatalmazást, amely alapján a hatóság 2023.07.06. napján arról tájékoztatta az eljárás alá vont ügyvédet, hogy a kirendelés hatályát vesztette.

Az eljárás alá vont ügyvéd csatolta a BV Intézet igazolását, mely szerint S.R. fogvatartottat az ügyvéd 2023.05.05. napján meghatalmazott védőként személyes beszélgetés okán felkereste a BV Intézetben.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos (a fegyelmi tárgyalás berekesztését megelőző) végindítványában a tényállás részleges módosítása mellett 2 rb. szándékos fegyelmi vétség elkövetésében kérte az eljárás alá vont ügyvéd felelősségének megállapítását; felfüggesztett pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabását és átalányköltségben való marasztalását kérte.

A fegyelmi tanács döntése:

A Fegyelmi Tanács a rendelkezésére álló okiratok, továbbá az eljárás alá vont ügyvéd nyilatkozata, továbbá a bejelentő által csatolt jegyzőkönyv és iratok alapján állapította meg a tényállást és ezen belül azt, hogy az eljárás alá vont ügyvéd magatartása fegyelmi vétséget valósított meg.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. tv. (a továbbiakban: Üttv.) 107. §-a szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

- a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 1. § (1) bekezdése szerint az ügyvédi hivatás - jogi szakértelemmel, törvényes eszközökkel és módon, a közhatalmi szervektől függetlenül – az ügyfél jogai és jogos érdekei érvényesítésének, kötelezettségei teljesítésének elősegítésére, az ellenérdekű felek közötti jogvita – lehetőség szerinti – megegyezéssel történő lezárására irányuló tevékenység, amely tevékenység magában foglalja az igazságszolgáltatásban való közreműködést.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.

Az Üttv. 29. § (1) bekezdése értelmében a megbízási szerződést írásba kell foglalni, tekintettel arra, hogy az Üttv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ügyvédi tevékenység megbízás alapján folytatható.

Az Üttv. 30. § (1) bekezdése értelmében a felek – az e §-ban foglalt eltérésekkel – a megbízási díjban szabadon állapodnak meg. A felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik.

Az ÜESZ 6.1. pontja alapján, ha az ügyvéd nem szívésségi ügyintézőt vállal, úgy a megbízásban a megbízási díjat, vagy a feleknek azt a kifejezett rendelkezését, hogy a megbízási díjban mikor és milyen formában fognak megegyezni, rögzíteni kell.

Az ÜESZ 6.5. pontja alapján az elszámolás módját, idejét és feltételeit, biztosítékokat, a jogkövetkezményeket, valamint a beszámítás lehetőségét a megbízási szerződésben kell meghatározni.

Az eljárás során alapkérdésként merült fel, hogy az eljárás alá vont ügyvéd - aki nem vitásan kirendelésre került az ügyben - utóbb kirendelt védőként tartott-e igényt további öt nem illető díjra, vagy meghatalmazott védőként kapott megbízást (csak megbízási szerződést nem készített, így a megbízási díjban való megállapodás tartalmát nem tudja igazolni).

A Fegyelmi Tanács a tényállásban írt magatartás értékelésénél mérlegeléssel amellet foglalt állást, hogy a bejelentő 2023.04.19. napján meghatalmazást írt alá a büntetőügy vitelére. Megbízási szerződés aláírására nem került sor sem ekkor, sem pedig a megbízás fennállása alatt.

A bejelentő a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint információval kellett, rendelkezzen arról, hogy az állam által kirendelt védő nem azonos a meghatalmazott védővel, ellenkező esetben honnan került volna egyszer csak az eljárásba valaki, akit nem bízott meg senki (a bejelentő biztos nem).

A Fegyelmi Tanács álláspontját az is alátámasztja, hogy a bejelentő nem egy összegben, hanem több részletben teljesített az eljárás alá vont ügyvéd felé; azaz az egyes részek megfizetése között módja volt további tájékoztatást kérni, vagy tájékozódni a védővé válás módjáról (kirendelés/megbízás).

Az is a megállapított tényállást erősíti, hogy a bejelentő meghatalmazást írt alá, mely okirat rendelkezésre állt az eljárásban.

Az írni, olvasni tudó bejelentő ezen okiratot aláírta, tehát azzal is tisztában kellett lennie, hogy milyen iratot ír alá, ha pedig nem volt tisztában, akkor annak tartalmáról kérhetett volna tájékoztatást például az eljárás alá vont ügyvédtől. A meghatalmazás az egyszerű kivitelére tekintettel sem bonyolult szövegezésű, sem jelentős terjedelem nem akadályozta a képalkotást.

A bejelentő hivatkozása, miszerint nem rémlik neki, hogy konkrétan ügyvédi meghatalmazást írt volna alá, korántsem olyan egyértelmű nyilatkozat, amelyet a mérlegelésnél az eljárás alá vont ügyvéd terhére lehetett volna értékelni, szemben az okirati bizonyítékokkal.

A bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd hivatkozott üzenetváltásaiban „megállapodás felmondása”, illetve „megbízás idő előtti megszűnése” kifejezések szerepelnek, amelyeknek semmilyen módon nincs helye a kirendelt védő és fogvatartott terhelt édesanyja közötti kommunikációban, annál inkább a meghatalmazott védő és az ügyfél édesanyja között.

Ugyanezt támasztja alá a BV Intézet igazolása a védői látogatás igazolása tárgyában, miszerint az eljárás alá vont ügyvéd meghatalmazott ügyvédként vett részt személyes beszélgetésen a terhelnél a BV intézetben.

A Fegyelmi Tanács él a gyanúperrel, hogy ezen igazolás alapja egy esetleges adminisztrációs hiba is lehet a BV Intézet részéről, mivel meghatalmazott védő részére ilyen igazolás kiállításának semmilyen értelme vagy célja nincs, hiszen vajon ki felé kell a meghatalmazott védőnek igazolnia, hogy a védencét felkereste. Az ügyfél úgyis tudja, hogy mikor volt nála a védője.

Ilyen igazolás kiállítására általában a kirendelt védők részére kerül sor a terhelt látogatásával összefüggő díjigény bejelentése céljából.

A fentiek ellenére a Fegyelmi Tanács természetesen az igazolást az abban foglalt tartalom szerint fogadta el, mivel ezzel ellentétes bizonyítást nem folytatott le.

Leszögezi a Fegyelmi Tanács, hogy a megbízási szerződés írásba foglalásának elmulasztásából adódik az eljárás alá vont ügyvéd valamennyi mulasztása, ugyanis annak megfelelő elkészítése és aláírása esetén az elszámolás kérdését is tartalmazhatta volna, így nem is merült volna fel kérdés az esetleges visszafizetési igény kapcsán, ha az alkalmazott óradíjas elszámolás a megbízási szerződésben szerepelt volna.

Abból is lehet arra következtetni, hogy a meghatalmazás benyújtására nem került sor a nyomozóhatóság felé, hogy az eljárás alá vont ügyvéd nem is nyújtott be semmilyen bejelentést a megbízásának felmondása során, holott ez is feladata lett volna, ha van benyújtott meghatalmazása.

Sajnálatos tapasztalat, hogy amennyiben személyesen – nyomozati cselekmény során – került sor a meghatalmazás papír alapú benyújtására, akkor abból egy példányt pecséttel ellátva szükséges lett volna az ügyvédnek az iratai között elhelyezni, vagy a meghatalmazás egy további példányát a nyomozóhatóság részére elektronikusan is megküldeni.

Mіндеzek alapján a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd magatartását 1 rendbeli szándékos magatartásnak minősítette.

Azért 1 rendbelinek – szemben a fegyelmi biztos indítványával –, mert amikor azt rója a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd terhére, hogy nem kötött írásban megbízási szerződést, akkor a megbízási szerződés egyes tartalmi elemeinek hiányát (így a fegyelmi biztos által tételesen felhívott; megbízási díjban való megállapodást, vagy az elszámolást, beszámítás módjának hiányát) önállóan nem látta megállapíthatónak.

Szándékosnak pedig azért minősül a magatartás, mert az eljárás alá vont ügyvéd azon magatartása, miszerint a tevékenységére vonatkozó – általa is ismert – szabályt a megbízási szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettség körében nem tartotta be, ezáltal saját magát hozta abba a helyzetbe, hogy a bejelentő vele szemben bármilyen módon is igényt tudott érvényesíteni. A fentiekre tekintettel a gondatlanság fel sem merülhetett jelen ügyben.

A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018.(XI.26.) MÜK szabályzat (FESZ) 1.4. pontja kimondja, hogy a fegyelmi felelősség elbírálására – jogszabály, vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – a fegyelmi vétség elkövetése idején hatályban lévő rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések alapján a magatartás már nem minősül fegyelmi vétségnek, vagy az enyhébben bírálendő el.

A cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor egyaránt az Üttv. volt hatályban.

Az Üttv. 109. § (1) bekezdése alapján a Fegyelmi Tanács a fegyelmi büntetést a fegyelmi vétség súlyára és ismétlődésére, valamint a fegyelmi vétséggel érintett ügy érdemére való kihatására tekintettel, az elkövetésre irányuló szándék vagy gondatlanság fokának megfelelően, az általa feltárt összes súlyosító és enyhítő körülmény figyelembevételével - ideértve azt is, ha az eljárás alá vont személy az általa okozott jogsérelmet elhárította, vagy a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény miatt vele szemben más jogkövetkezményt alkalmaztak - mérlegelési jogkörében szabja ki.

A büntetés megállapításánál a Fegyelmi Tanács az Üttv. 108. § a) pontjában meghatározott írásbeli megrovás kiszabását tartotta a szándékosan elkövetett fegyelmi vétség rendbeliségét és a vétség súlyát tekintve arányos büntetésnek.

Ugyanakkor a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd javára értékelhető enyhítő körülményeket is figyelembe vett.

Enyhítő körülményként jelentős súllyal értékelte az eljárás alá vont ügyvéd beismerő, hibáját elismerő nyilatkozatát, amelyet a Fegyelmi Tanács a fegyelmi eljárás egyik céljának megvalósulásaként értékelt.

Csekély súllyal vette figyelembe enyhítőként a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi előéletét, mivel korábban semmilyen felelősség megállapításra nem került sor vele szemben, ennek a nyomatéka azért csekély, mert az ügyvédi bejegyzése óta még csak 4 év telt el, és ez nem összevethető egy több évtizedes makulátlan ügyvédi pályával, mely utóbbinak a nyomatéka kiemelkedő lenne.

Jelentős súllyal értékelte enyhítőként, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a megbízási díjat teljes körűen visszafizette az elsőfokú fegyelmi döntés meghozatala előtt, annak ellenére, hogy az elszámolási kötelezettség teljesítésének elmulasztását a fegyelmi biztos nem róta tételesen az eljárás alá vont ügyvéd terhére, így ennek a megbízási díjnak a visszafizetésére vonatkozóan az eljárás alá vont ügyvédnek semmilyen kötelezettsége nem volt. Az önkéntes teljesítést így fokozott nyomatékkal vette figyelembe a Fegyelmi Tanács, mivel kari érdek, hogy a jogkereső közönség milyen véleményt formál az ügyvédségről. Az önkéntes teljesítéssel ezen kari érdek érvényesülését mozdította elő az eljárás alá vont ügyvéd.

Súlyosító körülményt a Fegyelmi Tanács nem észlelt.

A feltárt nagy számú enyhítő körülményre és ehhez képest a súlyosító körülmények hiányára tekintettel a Fegyelmi Tanács szükségtelennek ítélte más fegyelmi büntetés kiszabását (még a fegyelmi biztos által indítványozott felfüggesztett pénzbírság kiszabását is), ezért a legenyhébb fegyelmi büntetést, az írásbeli megrovást alkalmazta.

Az eljárás alá vont ügyvéd esetében alappal feltételezhető, hogy a jelen eljárás komoly tanulságul szolgál és az eljárás alá vont ügyvédre mindenképp preventív hatással bír a kiszabott fegyelmi büntetés és maga a fegyelmi eljárás is kellő visszatartó erő lesz a jövőben a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint.

Az átalányköltséget a 40.2. a.) pont alapján 80.000.-Ft összegben határozta meg a Fegyelmi Tanács.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2024. november 26. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2024. F. 114.)